

Görsel 3.23 Karain Mağarası Antalya

İnsanlar, üretim yapmaya başlamadan önce yüzyıllarca avcı ve toplayıcı olarak yaşamışlardır. Beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için çevrelerindeki hazır bitkileri, meyveleri toplamışlar; avlanmışlar ve doğal kaynaklardan yararlanmışlardır. Yiyecek ve su ihtiyaçlarını karşılamak için elverişli ve güvenli yerlere sürekli göç etmişlerdir. Göçebe yaşayan insanlar, barınmak ve korunmak için mağaralara yerleşmişlerdir. Gaziantep'teki Şarklı Keper Mağarası, avcı ve toplayıcı insanların yaşadığı dönemde kullanılmıştır. Mağarada yapılan bilimsel kazılarda çakmak taşından aletler bulunmuştur. Bu kalıntılara dayanarak Şarklı Keper Mağarası'nın MÖ 600 000 yıllarında kullanıldığı düşünülmektedir. Ayrıca Anadolu'daki Yarımburgaz (İstanbul), Beldibi ve Karain (Antalya) gibi mağaralar bu dönemde insanlar tarafından kullanılmıştır.

Anadolu'nun avcı ve toplayıcı insanlar tarafından yerleşim yeri olarak tercih edilmesinin nedenleri neler olabilir? Yazınız.

1. **Anadolu'nun su kaynaklarına yakın olması, verimli topraklara sahip olması ve ikliminin elverişli olması, avcı ve toplayıcı insanların yerleşim yeri olarak bu bölgeyi tercih etmelerinin**
2. **başlıca nedenleridir. Ayrıca, doğal barınaklar sunan mağaralar ve**
3. **bol miktarda avlanabilecek hayvan bulunması da etkili olmuştur.**

İnsanlar, bu dönemde çeşitli amaçlarla kullanmak üzere çoğunlukla basit taş aletler, çakmak taşının yontulmasıyla biçimlendirilmiş baltalar, kesiciler, deliciler ve kazıyıcılar yapmışlardır (Görsel 3.24, 3.25).

Görsel 3.24

İnsanlar bu aletleri hangi amaçlarla yapmış olabilir? Tartışınız.

İnsanlar bu aletleri avlanmak, yiyecekleri kesmek, hayvan derilerini işlemek, bitki toplamak, barınak yapmak ve savunma amacıyla yapmış olabilirler. Bu basit taş aletler, avcı ve toplayıcı insanların günlük ihtiyaçlarını karşılamak için geliştirdikleri kullanışlı araçlardır.

İnsanların, MÖ 10 000 yıllarında yerleşik yaşama geçerek tarımsal üretime başladığı kabul edilmektedir. Yerleşik yaşamla beraber başlangıçta birkaç kulübeden oluşan birimler, giderek sayıları artan yapılarla köy boyutlarına ulaşmıştır. Kimileri de nüfus artışına bağlı olarak günümüz kasabaları ölçülerine erişmiştir. Malzeme ve planlarda zaman içinde değişiklik olmuş, binalara yeni gereksinimleri karşılayacak ekler yapılmıştır. Bu yerleşimlerde konutlar belli bir planlamaya göre konumlandırılırken sosyal veya dinî gereksinimleri karşılayan özel yapılar da inşa edilmiştir.

Görsel 3.25